

GOSTILNIČARSKI LIST

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru“. Uredništvo in uprava v palači Pokojninskega zavoda. — Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske „Zveze“ dobivajo list brezplačno.

Štev. 9.

Maribor, dne 20. septembra 1928.

Leto VI.

Sprememba v tajništvu in upravi „Gostilničarskega lista“.

Zvezni tajnik in urednik našega lista gospod Anton Komac je vsled večletne prenaporne službe, dne 10. septembra 1928 težko zbolel, tako, da ni pričakovati, da bi v doglednem času toliko okreval, da bi mogel nastopiti zopet redno službo. Zdravniki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, kjer je g. Komac že dolgoletni član, so uvideli potrebo specialnega zdravljenja v zdravilišču na Klenovniku, kamor ga je O. U. Z. D. na predlog svojih zdravnikov poslal v svrhu zdravljenja težke bolezni, katero si je g. Komac nakopal v vestnem izvrševanju svoje službe.

Le težko se je g. Komac odločil podati se v zdravilišče na Klenovnik, ki je tako daleč od njegove pisarne, katera je bila toliko let priča njegovega požrtvovalnega in nesebičnega dela, katero je rodilo našemu stanu obilnega sadu. Še-le, ko se mu je posrečilo dobiti zanesljivega in zaupanja vrednega namestnika in ko smo mu zagotovili, da ga služba pri naši organizaciji in »Gostilničarskemu listu«, čaka do popolnega ozdravljenja, se je požrtvovalni naš Komac odločil, da sledi zdravniškemu nasvetu glede zdravljenja v zdravilišču na Klenovniku. Kakor je g. Komac vedno z veseljem in v vsakem oziru vestno opravljal svojo službo v našo popolno zadovoljnost, tako mu tudi mi iz celega srca privoščimo zasluženi počitek nekih mesecev in želimo, da bi ob povratku iz zdravilišča bil popolnoma zdrav, ter mogel tudi v bodoče opravljati svojo službo v isti meri in z istimi uspehi, kakor jo je opravljal do sedaj.

Ker je g. Komac, kakor rečeno, urejeval in pisal v »Gostilničarskemu listu« do sedaj skoro sam, nam bo gradiva primanjkovalo. Zato prosimo vse naše člane in prijatelje gostilničarstva, da po možnosti nadomestijo g. Komaca glede dopisovanja v »Gostilničarskemu listu«. Vsak stvarni in strokovni dopis nam bo dobrodošel, in ga bomo po primerni korekturi objavili s podpisom dotičnega dopisnika.

Gostilničarska strokovna nadaljevalna šola v Mariboru.

Vpisovanje v vse tri razrede se vrši letos v ponedeljek, dne 1. oktobra od 17.—19. ure, t. j. od 5.—7. ure zvečer v prirodoslovnem kabinetu državne trgovske akademije na Zrinskega trgu št. 1, I. nadstropje, vrata št. 31.

K vpisovanju mora prinesiti vsak vajenec, oz. vajenka zadnje šolsko izpričevalo, potrdilo zadruga in 50 Din vpisnine kot donesek za učne pripomočke.

Opozarjamo vse gostilničarje, restavratere, kavarnarje, hotelirje itd., da morajo vsi njihovi vajenci in vajenke brez izjeme obiskovati gostilničarsko nadaljevalno šolo.

Prejeli smo tozadevni odlok od velikega župana mariborske oblasti O. br. 2477/1 z dne 26. septembra 1927, ki se glasi: Vsem splošnim obrtnim in strokovnim nadaljevalnim šolam.

Iz predloženih letnih poročil je razvidno, da je obisk nadaljevalnega pouka na nekaterih splošnih obrtnih in strokovnih nadaljevalnih šolah zelo pomanjkljiv. Pomanjkljivosti obstoje v glavnem v tem, da se v nekaterih krajih k pouku ne pritegnejo vsi šoloobvezni vajenci šolskega okoliša, posebno ne deklice in pa tisti vajenci, ki so priglasi v oblastnih in pokrajinskih obrtnih zadrugah, in da se nezadostno kontrolira zanemarjanje pouka.

Ker je pouk na nadaljevalnih šolah že itak vsled njihovega ustroja omejen na zelo kratko dobo in skrčen na minimum števila učnih ur, je tembolj potrebno, da se skuša preprečiti vsako izmikanje šoloobveznih učencev in se zasleduje zanemarjanje šolskega obiska najmanj s tisto strogostjo kakor na rednih dnevniš šolah.

Pozivno na tuk. razpis od 23. oktobra 1925 O. br. 1296/1 opozarjamo ponovno, da so vsled določbe § 99/b al. 3. o. r. obvezani k rednemu obiskovanju obstoječih splošnih ali strokovnih

obrnih (trgovskih) nadaljevalnih šol vsi vajenci šolskega okoliša, ki še niso dovršili obrtno-nadaljevalnega ali drugega najmanj enakovrednega pouka, in sicer toliko časa, da dosežejo učni smoter, t. j. do svoje oprostitve. Postopnega pomena je pri tem, ali in v kateri obrtni zadrugi je vajenec prijavljen; merodajna je le okolnost, da je zaposlen v šolskem okolišu. Samo ob sebi umevno velja ta predpis tudi za trgovske vajence in enako kakor za moške vajence tudi za deklice.

Postopek v primerih nerednega obiskovanja šole je pa obsežen v § 5—7 šolskega in disciplinskega reda, izdanega z naredbo bivš. avstr. ministrstva za uk in bogočastje od 14. 11. 1904, št. 24.977/Osr. I. zv. XIII., str. 6., ki ga mora imeti vsaka šola in primerno objaviti začetkom šolskega leta. V splošnem veljaj načelo, da preširoko-grudno opravičevanje šolskih zamud in komodno preziranje zanemarjanja rednega šolskega obiska ne le škoduje prizadetemu vajencu, marveč ovira napredovanje pouka tudi pri ostalih, marljivih učencih.

Podpis.

Omenjeni § 5—7 šolskega in disciplinskega reda veli, da je vsak vajenec primoran pouk nadaljevalne šole redno obiskovati. Neopravičene zamude se strogo kaznujejo in ako se ponavljajo, se vajencu lahko podaljša celo njegova regularna učna doba.

V osnutku je nov pravilnik, ki tudi zahteva brezobzirno najstrožje postopanje pri neopravičenem zanemarjanju šolskega pouka. Opravičuje le zamude radi bolezni in selitve.

Novi pravilnik zahteva tudi med drugim, da ne sme biti noben vajenec oproščen, ako ni z uspehom dovršil strokovnega nadaljevalnega pouka. Ako je prisiljen razred dvakrat ponavljati, t. j. ako je tudi kot repetent nesposoben za prestop v višji razred, se mora izključiti iz šole. Naravna posledica tega je, da ga mora odpustiti tudi njegov učni gospodar.

Vedno strožje so torej odredbe, kar je tudi pravilno, ako hočemo dobiti

čim boljši naraščaj. Zato je potrebno, da gospodar že sam deloma preizkuša vajenca, predno ga sprejme, bo-li tudi sposoben slediti pouku v gostilničarski nad. šoli. Gostilničarski stan ne rabi tepcev in idiotov, temveč nasprotno, inteligentnih in bistrih ljudi, dobro izvežbanih moči, da more konkurirati z drugimi stanovi in lastni državi, a predvsem pa s kolegi v sosednjih državah.

Mariborska gostilničarska šola polaga posebno važnost na vsestransko, kolikor mogoče globoko vzgojo, posebno tudi z ozirom na dvig tujškega prometa v naših krajih.

Pouk traja od 1. oktobra do konca aprila, torej sedem mesecev.

Poučuje se strokovno računstvo, slovenščina, spise, nauk o živilih, nauk o državljanstvu, o serviranju in obratovanju, lepopisje, knjigovodstvo, kletarstvo in lansko leto se je uvedla tudi nemščina in francoščina. Posebno k francoščini so se oglasili tudi nekateri natakariji, ki sicer niso več obvezani obiskovati pouk. Tudi letos se oni, ki so sicer že prosti, pa čutijo še potrebo po nadaljni izobrazbi, lahko prigrasijo tudi kot redni učenci.

Pri vpisovanju zvedo vpisani vajenci in spremljajoči jih gospodarji vse nadalnje, kar se tiče pouka samega.

Ponavljalni izpiti se bodo vršili 2. oktobra — v torek — od 3. ure popoldne dalje.

V sredo 3. oktobra pa se prične ob 3. uri popoldne reden pouk za vse vrstice.

Apeliramo na vse učne gospodarje, naj se zavedajo svoje najsvetejše stanovske dolžnosti, skrbeti za dober naraščaj in naj pravočasno vpišejo in redno pošiljajo svoje vajence v šolo.

Vodstvo šole.

Gostilničarska nadaljevalna šola.

Opozarjamo, da se prične za vajence šolski pouk Gostilničarske nadaljevalne šole v Celju in Mariboru dne 1. oktobra t. l.

Pouk je obvezen za vse vajence, ter je za njihov vpis in reden obisk šole odgovoren gospodar sam. Vajenci imajo k vpisovanju prinesiti s seboj krstni list in učno pogodbo, sklenjeno s svojim šefom.

Pouk se vrši v Mariboru na trgovski akademiji, ravnatelj g. prof. Škof, v Celju pa na meščanski šoli, ravnatelj g. Černež.

Izvajanje naredbe o odpiralnem in zapiralnem času.

Ker se z ozirom na novo naredbo v odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic dogodi posebno na različnost zapiralnega in odpiralnega časa raznih obratov dnevno topogledni prestopki, prosimo policijsko, da poduči svoje podrejene varnostne organe, da strogo pazijo, da se taki prestopki preprečijo, odnosno naznačijo kompetentni oblasti.

Enotni v boju za obrtniške interese.

V soboto 8. septembra t. l. se je vršila v Mariboru seja Vrhovnega obrtniškega sveta, katere so se udeležili zastopniki vseh v Vrhovnem obrtniškem svetu včlanjenih zvez. Vršila se je ob 6. uri zvečer v klubovi sobi Mariborskega dvora. Predsedoval ji je predsednik g. Ivan Rebek iz Celja.

Vrhovni obrtniški svet je sprejel na tej seji svoja pravila. Organizacija bo

temeljila na podlagi § 130. c obrtnega reda in bo torej ustanova obstoječa na obrtnem redu. Vrhovni obrtniški svet bo predložil pravila oblastvom v odobritev, nakar bo ustanavljanje te, za obrtniško gibanje nadvse važne korporacije končano.

Obsežna in nadvse zanimiva debata se je razvila pri razpravi o novem obrtnem zakonu. Osrednje obrtniške organizacije vse države se skrbno pripravljajo na čas, ko bo ministrstvo trgovine in industrije predložilo svoj osnutek zbornicam in drugim merodajnim faktorjem v izjavo. Vse osrednje organizacije so že izdelale svoje osnutke. Tudi Slovenija hoče pri novem obrtnem zakonu sodelovati in naloga obrtniških organizacij je, da ščitijo interese slovenskega obrtnika. Vrhovni obrtniški svet je napravil radi tega potrebne sklepe in bo pozval vse obrtniške organizacije, da bodo sodelovale pri sestavi osnutka novega obrtnega zakona.

Vrhovni obrtniški svet je razpravljal nadalje o uredbi o odpiranju in zapiranju obratovališč in o protestnem zborovanju, ki ga je priredila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani dne 3. septembra t. l. Pri tem je podal Vrhovni obrtniški svet soglasno sledečo izjavo:

»Vrhovni obrtniški svet je na svoji seji dne 8. septembra 1928 v Mariboru razpravljal o uredbi o odpiranju in zapiranju obratovališč ter osemurnem delavniku in je prišel do sledečega zaključka:

Obrtniški položaj v državi je skrajno neugoden. Naše zahteve in naši protesti ne najdejo na merodajnih mestih nikakega odmeva! Rušijo se najosnovnejše obrtnikove pravice v pogledu obrtne zakonodaje, državna uprava spodjeda kruh obrtniku s svojimi delavnicami, ugonablja ga inozemska konkurenca, tarejo ga davki in druge dajatve, preživlja dobo nasilnega proletariziranja in obubožavanja. Z žalostjo konstatiramo, da ruši državna uprava s svojo neuvidevnostjo in svojo brezbriznostjo najzdravejše temelje naše države.

Z uredbo o odpiranju in zapiranju obratovališč je zadalo ministrstvo socialne politike v sporazumu z ministrstvom trgovine in industrije gospodarskim krogom, zlasti malemu obrtniku, najtežji udarec. Omejuje mu svobodo dela in ga tira s tem v naravnost obupen položaj.

Državna uprava ni pokazala doslej nikakega razumevanja za racionalizacijo obrtnih obratov in kriza sili obrtnika, da vzdrži svoj obrat s težkim ročnim delom, v vedni borbi za svoj obstoj.

Brezposelnosti obrtniškega pomožnega osebja ni krivo obrtništvo, pač pa oni, ki pritiskajo obrtnika k tlem. Osemurno delo ne bo rešilo naroda težke socialne bede, ker ležijo njeni vzroki izven obrtnih delavnic, v razdrapanih gospodarskih in političnih razmerah.

Obrtništvo zahteva zase popolno svobodo dela in zato odločno zavrača vsako uredbo, ki bi ga v delu omejevala.

Če se pa obrtništvo bori za deseturni delavnik, naj merodajni faktorji vidijo vzroke za to obrtniško zahtevo v dejstvu, da so baš oni izčrpali njegovo gospodarsko moč do skrajnosti ter da se oprijemlje mali obrtnik kot edine rešilne bilke — dela, s katerim vzdržuje sebe in pomožne moči. In pri tem mora pritegniti k delu svoje delovne moči, če jim hoče nuditi eksistenco.

Obrtništvo zlasti poudarja, da tendenca te borbe ni naperjena proti obrtnemu delavstvu, ker se dobro zaveda, da sta tako mojster kot pomočnik zainteresirana na procvitu podjetja. Pač pa velja ta borba onim, ki doslej, sledeč svojim političnim demagogičnim načelom, niso čuli obrtniških zahtev, ki so pripeljali obrtnika na rob pro-

pasti in ki so ga prisilili, da išče svoj obstoj v čim boljši in večji izrabi delovnega časa! Tudi delavstvo je s tem žrtev nepovoljnih gospodarskih razmer!

Vrhovni obrtniški svet apelira na vse merodajne faktorje, da končno uvidijo pogoje, ki so jo zakrivali na narodu s sistematičnim ubijanjem gospodarstva.

Pri tem pa Vrhovni obrtniški svet ne more prezreti dejstva, da se je na protestnem zborovanju obrtnišva dne 3. septembra t. l. v Ljubljani izjavil oficijelni zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo proti interesom obrtnišva. Obrtnišvo odločno obsoja ta korak zborničnega funkcijonarja in to tembolj, ker je prejel zbornične funkcije iz rok obrtnišva.

Vrhovni obrtniški svet pozivlja Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, kot zaščitnico gospodarskih interesov obrtnišva, da tak korak svojega zastopnika popravi.

V Vrhovnem obrtniškem svetu včlanjene Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru, Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Mariboru se pridružujejo v celoti protestom in resolucijam iznesenih na protestnem zborovanju Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani dne 3. septembra 1928 in zahtevajo, da merodajni faktorji upoštevajo te zahteve celokupnega slovenskega obrtnišva.

V Mariboru, dne 8. septembra 1928. Končno se je razpravljalo še o nekaterih notranjih zadevah.

Z ustanovitvijo Vrhovnega obrtniškega sveta je slovensko obrtnišvo mnogo pridobilo. Prej, raztrgane na štiri kose, na štiri osrednje organizacije, ki niso imele med seboj nikakih stikov, so sedaj vse te organizacije kakor eno telo, ki deluje v prid našega obrtnišva. Potreba Vrhovnega obrtniškega sveta se je že pokazala pri vprašanju novega obrtnega zakona in vsi bomo v bodoče stremeli za tem, da bomo v prijateljstvu in solidarnosti kovali močno obrtniško organizacijo.

Občni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru.

V nedeljo, dne 9. t. m. dopoldne se je vršila v posvetovalnici mestnega magistrata v Mariboru letošnja glavna skupščina Splošne zveze obrtnih zadrug za mariborsko oblast. Od 39 v Zvezi včlanjenih zadrug jih je bilo zastopanih 36 z nekaj nad 50 delegati, kar je gotovo dokaz, da se te zadruge zavedajo velikega pomena obrtniške organizacije in organizatoričnega dela za napredek obrtniškega stanu.

Predsednik Zveze g. Bureš, znani organizator obrtnišva, je uvodoma pozdravil zastopnike oblastev, dalje g. dr. Pretnarja kot delegata Zbornice za TOI, gg. Rebeke in Kaiserja iz Ljubljane kot zastopnika ljubljanske Zveze ter g. Oseta, predsednika Zveze gostilničarskih zadrug.

Tajniško poročilo je pokazalo, da je Zveza navzlic skromnim denarnim sredstvom živahno delovala na eni strani za izpopolnjevanje obrtniške organizacije, na drugi strani pa za vsa dnevna vprašanja, ki so v zvezi z usodo našega obrtnišva. Žal še niso vse obrtne zadruge uvidele potrebe organizatornega dela z Zvezo in imamo danes od 87 obrtnih zadrug v mariborski oblasti šele 39 članic Zveze. Tu ne smejo igrati vloge nikake osebnosti ali pa antipatije, temveč le interes obrtnišva. Na skupščini je g. Vahtar med drugim poročal tudi o pripravi za letošnjo vajensko in pomočniško razstavo, ki se je vršila te dni. Kljub temu, da so vsi načelniki obrtnih zadrug, zlasti v Mariboru, dobili tozadavne okrožnice že pred več meseci in bi bila njihova dolžnost pospeševati pravilno vzgojo naraščaja, mnogi niso niti smatrali za potrebno, da bi bili vsebino te okrožnice sporočili odboru, kaj šele prizadetim vajencem in pomočnikom svojih strok. Takšni načelniki so samo coklja v razvoju obrtnišva.

Zveza je v svojem delokrogu bila napram oblastvom tolmač potreb in zahtev obrtnišva, zlasti glede sprememb raznih socialnih zakonov, uredb o odpiranju in zapiranju obratov ališ itd. Nastopala je proti šumarstvu, sodelovala pri ustanavljanju

novih obrtnih zadrug ter pri reorganizaciji že obstoječih zadrug. Posebno skrb je posvečala tudi vzgoji naraščaja. V interesu zdravega razvoja obrtnišva se je doseglo, da se nad 18 let stari vajenci ne smejo več sprejemati. Posebno skrb je posvečala Zveza obrtnonadaljevalnim šolam. Ministrstvo je sicer izdalo poseben pravilnik za te šole, za njihove potreščine, ki znašajo v tekočem letu nad 800.000 dinarjev, pa je v državnem proračunu določenih komaj 15.000 Din. Posamezne zadruge so votirale za te šole celo 10.000 Din, kar dokazuje, da mnoge zadruge pravilno pojmujejo važnosti obrtnonadaljevalnih šol. Zveza je priredila tudi nekaj tečajev iz knjigovodstva za mojstre in pomočnike ter tečaje za krojaško prirobojevanje.

Precejšnje razočaranje so doživeli obrtniki glede Obrtne banke SHS, kjer ni kredit nič cenejši nego pri drugih denarnih zavodih. Zaradi tega je iz mariborske oblasti za te kredite le malo reflektantov. Žal pa je tudi Narodna banka ukinila dajanje takozvanih malih obrtniških kreditov.

Novi davčni zakon je obrtnišvo razočaral, ker ne bo imelo po tem zakonu nobenih davčnih olajšav, nasprotno, moralo bo deloma prenašati celo še težja bremena.

Blagajniško poročilo in poročilo o novem proračunu Zveze za prihodnje poslovno leto je podal g. Kumer. Pri razpravi o proračunu se je velika večina delegatov odločno izrekla za to, da mora imeti Zveza posebnega, dobro izvežbanega in organizatorno iniciativnega tajnika ter da je treba v to svrhu dohodke Zveze zvišati. Skupščina je sklenila v ta namen, da se zviša članarina od 3 na 8 Din letno za člana.

V imenu odbora Zveze je stavil g. Jakob Zadravec predlog, naj se v okviru Zveze uvedejo obligatorične mojstrske preizkušnje pod vodstvom posebnih mojstrskih preizkuševalnih komisij. Na podlagi takih preizkušenj bi se imenovali diplomirani mojstri. Delegati so predlog toplo pozdravili in soglasno sprejeli ter prav tako soglasno odobrili tudi pravilnik za te preizkušnje.

Prav tako soglasno je bil sprejet predlog g. Rebeke iz Celja, naj bi Zveza delala na to, da se po možnosti že s prihodnjim finančnim zakonom ali pa vsaj z novim obrtnim zakonom določi obveznost zadrug, da so članice Zveze.

Po kratkih poročilih g. predsednika Bureša o akciji za delitev OUZID in o novi uredbi o odpiranju obratovalec je bila soglasno sprejeta resolucija, s katero se ta uredba, ki je zlasti za malega obrtnika pogubonosa, odločno odklanja in se tudi obsoja, da je na nekem zboru v Ljubljani oficijelni zastopnik Zbornice za TOI v zadevi te uredbe zastopal obrtniškim interesom nasprotujoče stališče. Gosp. dr. Pretnar je pojasnil, da se pripravlja že nova uredba.

Prihodnja letna skupščina Zveze se bo vršila v Celju.

60 milijonov dinarjev 60

podpora ima pričakovati Slovenija (Ljubljanska in mariborska oblast) po svojih članih „Ljudske samopomoči“

v Mariboru, ko bo štelu društvo 10.000 članov, katero število bo kmalu doseženo. Kdor še torej ni član tega prekristnega društva, naj zahteva še danes brezplačno pristopno izjavo.

„Ljudska samopomoč v Mariboru“ Aleksandrova cesta štev. 45.

Shod gostilničarjev v Brnu ČSR.

Nedavno so se zbrali v Brnu, Č. S. R., na četrti delovni skupščini zastopniki gostilničarstva cele češkoslovaške republike. Po sprejemnem večeru dne 25. je bilo drugi dan, 26. junija, glavno skupščinsko zborovanje, ki se je začelo ob pol 10. uri predpoldne v veliki dvorani »Besednihi domu«, katero so udeleženci napolnili do zadnjega kotička. Shod je vodil starosta vseh zvez gostilničarskih zadrug g. Michalek iz Kromeriza.

Taj. posl. Petrovicky je pregledno poročal o delovanju osrednjih gostilničarskih organizacij v prvem desetletju republike. Poleg drugih zahtev je povdaril zlasti ono, da bi se ne podeljevale gostilničarske koncesije raznim društvenim domom ter široko obrazložil pomen odličnega strokovnega šolstva.

Po njegovem govoru je pozdravil shod minister trgovine inž. L. Novak, ki je med drugim naglasil, da bo na Slovaškem v kratkem zrušen takozvani Šrobarov zakon, ki je zabranjeval točenje alkoholnih pijač na Slovaškem in v Podkarpatih. Starosta Zveze gostilničarskih zadrug za Češko, gosp. Adam, je spregovoril o preobčutnih občinskih dajatvah ter o nemogočnosti zvišanja državnega davka na pivo. Če bi se pa le davek zvišal, morale bi se zvišati tudi cene piva. O zahtevah slovaških gostilničarjev je govoril predsednik zveze slovaških gostilničarjev g. Sucha iz Zvolena, kar je bilo tudi vnešeno v sprejeto resolucijo. Zahteva se predvsem zrušenje paragrafa 11. zakona št. 64 z dne 10. decembra in uvedbo enotne gostilničarske in točilške obrti za Slovaško in Podkarpate. Prodaja žganih alkoholnih pijač v originalno zaprtih steklenicah mora biti koncesijonirana in koncesije omejene z ozirom na število prebivalstva. Pri podeljevanju koncesij naj bi se upoštevalo mnenje gostil. organizacij. Na Slovaškem in Podkarpatih naj bi bila z zakonom ustanovljena strokovna udruženja gostilničarjev in točilcev, katera naj bi bila združena zopet v zvezi teh samih. Dalje naj bi bil zrušen zakon o krčmarskih kreditih in omejeno točenje pod vejo. Veljavnost zakona z dne 15. julija 1927 se mora razširiti tudi na ozemlje Slovaške in Podkarpatske. Končno se zahteva odprava raznih občinskih davščin, privatnih kuhinj in menz, poostrenje kontrole trgovin, izkuh in zasebnih kuhinj. Trgovcem se morajo prepovedati manipulacije s pijačami in polnitev steklenic. V ostalem obsega resolucija še mnogo drugih točk, ki so slične zahtevam gostilniških organizacij v ostalih državah.

Hotelir g. Moravec iz Brna je govoril o propagandi tujkega prometa. Izvajal je: Naše hotelirstvo je zaznamovalo ogromen napredek. Tako je bilo n. pr. v Pragi po prevratu 1860 hotelskih sob, dočim jih je danes 3675. Investicijska kvota v hotelski industriji v Pragi se ceni na 125.000.000 Kč.

Tudi na Moravi je porastlo število hotelskih sob za 50%. Dohodki tujkega prometa so znašali leta 1927 približno 750.000.000.— Kč, a v letu 1928 bodo še višji. Zato bi trebalo podpreti tujko-prometno gibanje, ki je visoka aktivna postavka v naši državni bilanci. V resoluciji je zbral g. Moravec vse zahteve, kjer se poleg drugega omenja zlasti podpore hotelski obrti, znižanje davčnih dajatev ter primerna brezobrestna posojila. Propaganda za tujski promet naj bi se centralizirala in bi na ta način dobila potrebnih sredstev od ministrstva za trgovino. Davek na prenočevanje tujcev naj bi bil ukinjen. Končno se zahteva odpravo potnih vizumov. Vlada naj bi uporabila ves svoj vpliv v prid nadaljnjemu razvoju tujkega prometa.

Tajnik g. Hrabalek iz Brna je orisal načrte za bodoče stanovsko delovanje tekom daljnih 10 let, in raztolmačil poudine zahteve, katere so že izražene v resoluciji. Povdarjal je, naj bi se v novelirani obrtni zakon vnesla tudi določba neopravičenosti pravnih oseb pri vodstvu gostiln, ker se pojavljajo številne nove društvene gostilne, ki jih ni treba. Podeljevanje koncesij mora biti prosto vsakega političnega vpliva. Gostilniške licence ob izrednih slučajih, slavnostih, žegnanjih itd. se morajo izdajati edino gostilničarjem iz

iste občine, v kateri se slavnost vrši. Vdovam po imetniku koncesije in najemnikom mora biti zagotovljena pravica izvrševati samostojno gostilničarsko obrt tudi tam, kjer je veljaven dokaz usposobljenosti. Ministrstvo finance naj izda naredbu o povrnitvi plačanih davčnih zneskov na ono šumeče vino, ki ni bilo konsumirano, temveč se je vsušilo ali na drugi način zgubilo pri pretakanju iz soda v sod.

Končno je bilo naznanjeno zborovalcem, da so bili imenovani častnim članom Jednote Zveze gostilničarskih zadrug za Češko, član upravnice komisije trgovske komore iz Čeških Budjevic, gospod Žak, tajnik Petrovicky, in g. Hrabalek. Ob koncu so pozdravili zborovalce tudi zastopniki sorodnih korporacij in političnih strank. (Iz »Lidovih Novin« prevedel E. P.)

Vzor stanovske zavednosti.

Vzgledu mariborske mestne, žalske in slovenjgraške zadruge, katere so nam nakazale prostovoljne prispevke za kritje izvanrednih stroškov, so sledile tudi sledeče zadruge z nakazilom primernih vsot in sicer:

1. Sv. Lenart, načelnik	100.— Din
2. Slov. Bistrica, načelnik	500.— »
3. Braslovce, načelnik	700.— »
g. Rösner	

Skupaj 1.300.— Din, v zadnjem »Gostilničarskem listu« izkazanih 3.950.— »

Skupaj 5.250.— Din.

Za prispevke se najtopleje zahvalujemo v nadi, da bi našle omenjene zadruge čim več posnemalcev.

Izpraševanje vajencev in proglašenje sotrudnikom.

V ponedeljek, dne 17. septembra 1928 se je sestala v klubovi sobi hotela »Mariborski dvor« izpraševalna komisija za vajence, in izprašala dva, letos absolvirana vajenca in sicer gg. Valterja-Finkeša in Vinka Valjaka ter jih slovesno proglasila sotrudnikom v gostilničarski obrti. Komisijo so tvorili združni načelnik g. Andrej Oset kot predsednik, šolski vodja prof. Franc Škof, gosp. Rado Starman, gosp. Adolf Spatzek kot učni mojster, ga. Finkeš, mati g. V. Finkeša in g. Alfred Istenič kot namestnik obolelega združnega tajnika g. Komaca.

Vsem vprašanjem tako teoretičnega kot praktičnega pomena sta kandidata odgovarjala povsem zadovoljivo.

V podkrepitev izpraševalnega uspeha je izročila komisija novima gostilničarskima sotrudnikoma lepo izdelani diplomi.

Najlepši klobuki!
Največja izbira!
Najnižje cene!

A. Stauber
MARIBOR, Ulica 10. okt. 4

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gosp. Blatnik, gostilničar in oblastni poslanec iz Velenja nam je poslal obširen dopis glede odpiranja občinskih doklad ter o njegovem posredovanju pri oblastnem odboru. Radi pomanjkanja prostora v septemski številki in da dobimo pri oblastih vsa potrebna pojasnila, bomo v prihodnji številki objavili celo pismo g. Blatnika in pojasnila, ki jih bomo dobili od oblasti. Vse gostilničarje pa prosimo, da posnemajo g. Blatnika in da nam tudi pošljejo kake dopise az list, ker sedaj, ko je g. tajnik Komac odšel, nam primanjkuje gradiva, plačane dopisnike pa nam naše finance prepovedujejo. Torej tovariši, dopisujte! Vsak gostilničar se naj zgleda s kakim dopisom! Andrej Oset s. r.

Elektro- in radio-aparati, žepne svetiljke, baterije, instalacijski ter ves v elektro- stroko pripadajoči material.

Na debelo in drobno.

Jos. Wipplinger

elek ro- in radio- trgovina

Maribor, Jurčičeva ul. 6.

ČEVLJI IN NOGAVICE

PAVLA TRAUN MARIBOR, ALEKSANDROVA 19

MODNO BLAGO IN PLETENINE

Prohibicija.

(Posneto iz »Jutra« z dne 15. avgusta 1928, št. 190.)

V bolgarski vasi Izvoru je bilo nekaj notoričnih pijancev in ponočnjakov, proti katerim ni zalegla nobena dobra in huda beseda, nobena globa in zaporna kazen. Neprestano so razsajali, podnevi in ponoči. Da napravi tem razmeram koenc, je sklenil občinski svet eksemplarično rešitev po ameriškem sistemu: zapreje gostiln. Vršili so se shodi, nastopali so govorniki za predlog občinskega sveta in proti njemu, vršile so se volitve, ki so dale prohibicionistom 315 glasov, pristašem pivske stranke pa 152. V Izvoru je bilo 5 gostiln. Še isti dan so se tri spremenile v prodajalne, ena pa postala limonadnica in kavarna, peto so pa prelevili v javno knjižnico. Kakor bi trenil se je našel v kraj rajski mir; po cestah nisi opazil pijanega človeka, ponoči si lahko spal in ni bilo nikogar, ki bi te z divjim vpitjem in popevanjem budil iz sladkega sna. O pretepih in podobnem seveda niti duha ali sluha. Tako je šlo cele tri mesece. Tedaj, pred nekaj dnevi, je šel skozi vas sprevod kakšnih 40 kmetov in kmetov. Bila je komisija, ki se je odpravljala k notranjemu ministru v Sofijo z dolgo petico, a v petico bi lahko bral med drugim te-le stavke:

... Naši možje in sinovi zahajajo v okoliške vasi in so postali stalni obiskovalci ondotnih beznic. Mnogi prenočujejo tam, marsikateri ne prihaja po cele tedne domov. V naši vasi so posestva, ki so čisto zapuščena in zanemarjena, ker ni več moške roke, da bi se zanje brigala. Ob nedeljah ostajajo doma samo ženske in otroci in tako nam je naš edini dan odpočitka še težji od drugih. Slabo je bilo vedno, a še slabše je sedaj, ker bi rade svoje može in sinove, čeprav pijane, pri sebi, ne pa, da se potikajo po tujih vaseh s tujimi dožakariji in se dajo ropati za lastna posestva in imetja. Podpisane žene iz Izvora prosimo torej za razveljavljenje prepovedi itd.

Podpisanih je bilo 150 žena, a potem je dodalo svoj podpis še kakih 180 kmetov. Prohibicijski zakon v Izvoru se je bil ponesrečil.

Kakšen bo letošnji vinski pridelek.

(Posneto iz »Jutra« z dne 18. septembra 1928, št. 219.)

Bliža se vinska trgatve in zato vlada splošno zanimanje za letošnji vinski pridelek, zlasti glede na veliko sušo, ki je vladala vse poletje, dalje glede na obetajoči se obilni pridelek in na deževno vreme, ki je te dni nastopilo.

Trta je letos res povsod izredno dobro obrodlila. Grozdje se je tudi poleti še do druge polovice avgusta povoljno razvijalo in je ostalo zdravo, kajti zaradi suhega in vedno močno razgretga zraka ter zaradi skrbnega negovanja se glavne trtne bolezni peronospora in oidij nista mogli uspešno razvijati.

V drugi polovici avgusta in začetkom septembra pa je suša ponekod tako pritiskala, da so jele že trte deloma veneti, grozdje je zaostalo v razvoju, jagode pa so postale od dne do dne bolj mesnate in spečene.

Tam, kjer je bilo to opazati, jagode ne bodo dale obilo soka ali mošta in še ta ne bo tako sladek in mil (nekisel), kakor od grozdja, ki zaradi suše ni trpelo. Žal pa so bile razne bolj strme vinske gorice od suše močno prizadete in se bo zaradi tega pričakovani pridelek kvantitativno znatno skrčil. Nasprotno pa bo pridelek v goricah in krajih, ki od suše in drugih nezgod niso trpeli, v kvantitativnem in kvalitativnem oziru izoben. Ne bo morda povsod dosegel »sedemnajščka«, gotovo pa »edenindvajščka«, ki je bil, kakor znano, eden najboljših letnikov zadnjega desetletja.

Čprav je grozdje povsod že prilično dozorelo in je sedanji dež izredno dobrodošel, ker se bo od solca in suše zapečeno grozdje še znatno po-

pravilo, vendar je vprašanje prav do- brega splošnega izida letošnje trgatve še kočljivo. Če bo deževno vreme pre- nehalo in bo nastopilo zopet lepo solčno vreme, ki bo trajalo 3—4 ted- ne, tedaj bo trgatve idealna, kajti grozdje bo zdravo, zelo sočno in izred- no sladko. Če bo pa deževje dalje časa trajalo, tedaj se bodo jagode preveč in prena- gljo napihale, grozdje, osobito zgodnje, pa bo pričelo pokati in gniti, kar bo zmanjšalo pridelek, zelo otež- kočilo lepo trgatve in ves pridelek po- slabšalo.

Glede na obrazloženo stanje ni raz- umljiva prevelika rezerva vinskih tr- govcov in gostilničarjev, ki kategorič- no zavračajo sedanje ugodne nakupe lamskih vin, ki jih vinogradniki sedaj ponujajo, češ, novo vino, ki bo letos izvrstno in prav poceni, je že tu. Gle- de količine in kakovosti letošnjega pri- delka bomo mogli z gotovostjo izreči sodbo šele čez dober mesec, ko bo veči- na novega vinskega mošta že v sodih. Želeti bi bilo le, da bi se ponekod ne prena- glili s prezgodnjo trgatvijo in tako pokvarili dobro ime vsega okoli- ša. Portugalko so nekateri že potrgali, ker je že popolnoma dozorela, veči- na pa se bo še potrgala, ko se bo vre- me zboljšalo.

Siljeni radič.

Bližamo se letnemu času, ko nam bo čedalje bolj primanjkovalo presnine. Na vrtu bo ponehala rast in tudi spravljena zaloga salate in zelene pres- nine poide. Še vztrajni motovilec se ne gane, ako je le preveč mraz. Da gospodinja ne pride od te strani v za- gato, se zavaruje z vlaganjem siljene- ga radiča. Vsak prostor in kot v stavbi je za to pripraven, da le ne zmrzuje v njem. Za to porabimo lahko kak praz- nen prostor v kleti, v hlevu, v izbi, pa tudi v zavarovani topli gredi.

Vlaganje radiča je različno. Lahko ga vlagajo ob steni od tal visoko proti stropu, na tleh v obliki piramide ali na tleh v vodoravni legi, kakor nam pač kaže prostor. Za vlagalno sredstvo nam pa služijo gnoj in zemlja, pa tudi mokro listje ali zdrobljena mokra sla- ma. Najboljši v ta namen je goveji gnoj. Ako pa tega nimamo, vzamemo prelehan konjski gnoj. Svež konjski gnoj bi bil prevroč.

Kadar hočeš vložiti radič za siljenje ob steni n. pr. v hlevu, nameči gnoja ob steni približno 20 cm na široko in 10 cm na debelo v dolgoti, kakršno si želiš, oziroma s kakršno razpolagaš. Ravno tako na debelo, pa le kakih 15 centimetrov na široko naloži ob robu gnoja vlažne (ne mokre) zemlje, da se ne sesiplje. Gnoj in zemljo nekoliko potlači in glej, da sta v isti višini. Na zemljo polagaj radičeve rastline vodo- ravno drug ob drugi v ravni vrsti ta- ko, da leže glavice obrnjene na ven, ob robu zemlje, korenine pa proti gnoju, ali če so dolge, v gnoju proti steni. Ko je ena vrsta končana, položi zadaj ob steni vrhu prve plasti gnoja novo 10 cm debelo plast, spredaj pa novo plast zemlje in zopet položi ra- dičeve sadike drugo ob drugi, kakor v prvi vrsti. To zidanje nadaljuj po mili volji in potrebi navzgor, lahko do stro- pa. Da se pa ta »stavba« ne zvrne in zruši, položi in pritrdi pred zidanjem

v primerni razdalji od zida, nekaj ko- lov navpično in nekaj remelinov počez.

Ako imaš dovolj prostora na tleh, tedaj lahko siliš radič na kupu v obli- ki piramide. V to svrhu zloži kup gno- ja v piramido, kakor pripravljajo gra- moz ob cesti. Okrog te gnojne piramide nasuj 15 cm na široko in 10 cm na debelo zemlje in vrhu zemlje položi le- že radičeve sadike okrog in okrog. Za drugo vrsto nasuj zopet 10 cm debelo plast zemlje in nadaljuj s polaganjem. Čim višje zidaš, tem bolj se piramida zožuje. Namesto piramide narediš lah- ko tudi stožec.

V topli gredi, ali če je prostor, tudi v kleti, vložiš radič lahko tudi vodo- ravno. V tem slučaju naloži 30 cm na debelo gnoja. V začetku nasuj ob kra- ju, kjer nameravaš začeti z vlaganjem, poševen, 10 cm debel rob zemlje. Ob tem robu polagaj radič poševno, da gornji del rastline sloni ob zemlji, spodnji pa na gnoju. Na položene sa- dike v prvi vrsti prisuj zopet 10 cm na široko zemlje in nadaljuj s polaganjem druge vrste. Tako prisiplješ zemljo sproti za vsako vrsto, dokler napolniš določeni prostor.

Oskrbovanje tako siljenega radiča je kaj preprosto. Treba ga je po potrebi, le tu in tam primerno zaliti, ker vre- nje gnoja razvija toploto, ki pospešuje hlapenje vlage. Preobilo zalivanje in mokrota pa škodujeta, ker se gnoj shladi in mokrota povzroča gnilobo nežnega listja. Zalivaj pa vedno s to- plo vodo, ki jo pripraviš najhitreje, ako v mrzlo vodo doliješ nekoliko vrele.

Ker bi listje izkopanega radiča po- speševalo izhlapevanje, pa tudi plesen in gnilobo, ga je treba pred vlaganjem za siljenje nekoliko skrajšati.

V jeseni, dokler ni še ostre izme, vla- gamo radič tudi v mrzle grede. Na- mesto gnoja in zemlje vzamemo samo mokro listje (steljo) ali zdrobljeno mo- kro slamo. V steljo ga v vrstice postavl- jamo in prisipavamo, kakor je bilo prej povedano glede zemlje in gnoja.

Čez teden dni začne vloženi radič odganjati lepo rdeče, pisano ali blede- rumeno listje, kakršna je pač sorta. Nekateri ga sproti žanjejo, drugi pa izkopavajo. Boljše je, izkopavati ga, ker žetev je vsaka picčejša in slabejša, pa tudi bolj grenkega okusa. Tudi na trgu je bolj priljubljen odrezan z ma- lim koščkom glavice, kakor samo od- žeto listje.

Ponekod porabljajo tudi radičeve korenine za čaj, ki ga pijejo zjutraj na tešče. Menda je to dober lek za želodec. Za siljenje sejemo radič spomladi, pa tudi sredi junija kot drugo setev. Da pa dorastejo dovolj močne korenine, ne sme biti setev pregosta. Sejejo ga tudi na polje med turščico takoj po osipanju. V jeseni in ob južnem vre- menju pozimi si ga sproti izkopavamo, kolikor nam ga je treba za vlaganje.

Za siljenje so dobre tiste radičeve sorte, ki imajo močno rast, ki delajo debele korenine in ki imajo rdeče ali pisano listje. Izmed teh najbolj hvali- jo rdeči treviški radič.

(Josip Štrekelj v »Sadjarju in vrtnar- ju« 9/1928.)

Oglašujte!

Tri vprašanja.

Lev N. Tolstoj.

Mislil je nekdanj kralj, da bi se mu nič ne moglo ponesrečiti, če bi vedel troje: prvič čas, kdaj naj začne sle- herno opravilo, drugič s katerimi ljud- mi naj ima posla in katerih naj se iz- ogiblje, in tretjič — kot glavno stvar, katero izmed vseh opravil je najvaž- nejše. Ko si je bil kralj to premislil, je dal v svoji državi razglasiti, da hoče bogato obdariti tistega, ki bi ga naučil, kako bi našel za sleherno podjetje pra- vi čas, kako bi utegnil vedeti, kateri ljudje so mu najpotrebnejši, in kako bi slednjič nezmotljivo spoznal, katero opravilo je izmed vseh najvažnejše.

In prišli so učeni možje h kralju in so zelo različno odgovorili na nje- gova vprašanja.

Na prvo vprašanje so nekateri od- govorili, da vemo za pravi čas sle- hernemu opravilu le tedaj, če določi- mo od vsega začetka program za vse dneve, mesece in leta in ga potem stro- go vršimo. Le po tej poti, so dejali, moremo o pravem času izvršiti sleher- no nalogo. Drugi so dejali, da nikakor ne moremo že vnaprej določiti, kaj se mora o vsakem času storiti, da se ne smemo dati odtegovati z brezdelnimi naseljevanji, da moramo vedno paziti na razvoj stvari in temu primerno sto- riti, kar je pač potrebno storiti. Zopet so drugi dejali, da kralj kot posamez- nik, pa naj razvoj stvari še tako paz- no zasleduje, nikakor ne more vedno prav odločiti, kaj naj se v vsakem tre- nutku stori, ampak da je zato potre- ben svet dobrih mož, po razsodnosti katerih se mora potem odločiti, kaj je treba storiti v tem ali onem času. Zopet drugi pa so rekli, da so slučajji, ko ni nobenega časa za povpraševanje svetovalec, ampak se mora takoj od- ločiti, ali je pravi čas za opravilo ali ne. Vendar pa moremo to le potem ve- deti, če je nam že naprej znano, kaj se bo zgodilo. To pa morejo vedeti le ča- rovniki. Za to moramo vprašati ča- rovnike, kdaj je prišel pravi čas za katerokoli opravilo.

Prav tako različno so se glasili od- govori na drugo vprašanje. Nekateri so dejali, da so kralju najpotrebnejši ministri in drugi državniki; drugi so dejali, da so mu duhovni najpotreb- nejši, zopet drugi so imenovali zdrav- nike za najvažnejše, drugi pa so raz- glasili vojake za najpotrebnejše.

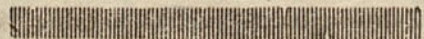
Na tretje vprašanje, kaj je najvaž- nejši predmet, so nekateri odgovorili, da so na svetu najvažnejše znanosti; drugi so dejali, da je najvažnejša voj- na umetnost; še drugim pa se je zdelo častenje boga najvažnejše.

Ker so se vsi odgovori glasili raz- lično, ni dal kralj nobenemu veljave in nikomur izplačal nagrade. Da dobi boljše odgovore na svoja vprašanja, je sklenil, da vpraša starega puščavnika, ki je bil daleč okrog na glasu velike modrosti.

Puščavnik je živel v gozdu, ki ga ni nikdar zapustil in je sprejemal le pre- proste ljudi. Zato se je oblekel kralj v preprosto obleko, zapustil je svoje spremstvo, preden je došel do puščav- nikove koč, stopil je s konja in sam odšel k starcu. Ko je kralj došel, je puščavnik ravno prekopaval grede pred svojo koč. Kakor hitro je opazil

Moderne tiskovine

vseh vrst: knjige,
lepake, letake,
pisemske glave,
kuverte, vabila
i. dr. Vam nudi
v okusni izvedbi
in po zmerni ceni

Zvezna
tiskarna
v Celju

Otvoril sem novo trgovino z železnino v MARIBORU na Kralja Petra trgu šte. 6,

kjer se dobi vsakovrstna kuhinjska posoda, stavbene oblake, pločevinasti štedilniki, orodje, pločevina, železo v palicah, žičniki, verige, kakor sploh vse v železninarsko stroko spadajoče blago po najnižjih cenah in z rečno postrežbo.

Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen obisk ter beležim z najodličnejšim spoštovanjem
O. HORVAT

kralja, ga je pozdravil, a je naprej kopal. Bil je shojšan in slab; ko je zasajal lopato v zemljo in dvigal majhne kepe, je trudno dihal.

Kralj je stopil k njemu in dejal: »Prišel sem k tebi, modri puščavnik, da te poprosim odgovora na tri vprašanja: »Kateri čas moramo izbrati za sleherni posel, da se potem ne kesamo? Kateri ljudje so nam najpotrebnejši, s katerimi se moramo torej več in s katerimi manj pečati? Kateri posli so najvažnejši in jih moramo torej v prvi vrsti opraviti?«

Puščavnik je poslušal kralja, a mu nini odgovoril, temveč pljunil si je v roke in je naprej prekopaval zemljo. »Utrujen si«, je dejal kralj. »Daj sem, pomagati ti hočem.«

»Hvala«, je dejal puščavnik, ko mu je izročil lopato. Potem je sedel na zemljo.

Ko je prekopaval dve gredi, je kralj prekinil delo in ponovil vprašanje. Puščavnik mu ni odgovoril, ampak je vstal in stegnil roko po lopati.

»Zdaj pa ti počij in daj mi lopato!« je dejal.

Toda kralj mu ni dal lopate in je kopal naprej. Minila je ena ura, potem se ena: solnce je že izginilo za drevesi, ko je kralj zasajal lopato v zemljo in dejal:

»Prišel sem k tebi, modri mož, da dobiš odgovor na moja vprašanja. Če mi ne moreš odgovoriti nanje, tedaj mi povej, in vrni se hočem zopet domov.«

»Glej, nekdo leti«, je dejal puščavnik. »Videti hočemo, kdo je.«

Kralj se je ozrl in videl, da je res priletel iz gozda bradat mož. Mož se je držal z rokami života in kri mu je yrela izpod prstov. Ko je bradat priletel čisto blizu do kralja, se je zgrudil; oči so se mu zaprle, nič več se ni ganil in ej samo rahlo stokal.

S pomočjo puščavnika je kralj moža slekel in videl, da mu zija na trebuhu rana. Kralj je umil rano, kakor je znal, in jo obvezal s svojim žepnim robcem in s puščavnikovo otiračo. Toda kri se ni dala ustaviti in nekateri-krat je moral odvezati s krvjo premočeno obvezo in rano vnovič umiti in jo obvezati.

Ko se je kri slednjič ustavila, si je ranjenec zopet opomogel in je tožil o žeji. Kralj je prinesel svežo vodo in je dal ranjencu piti.

Med tem je bilo solnce popolnoma zašlo in shladilo se je. Kralj je nesel ranjenca, s puščavnikovo pomočjo, v koč in ga položil na postelj. Zdaj je ranjenec zopet sklenil oči in utihnil. Kralj pa, utrujen od dolge poti in od dela se je pogreznil, ždeč na pragu, v globok spanec in je prespal vso kratko poletno noč. Ko se je zjutraj zgodaj zbudil, dolgo ni mogel razumeti, kje je in kdo je čudoviti bradati mož, ki je ležal na postelji in ga tako tuje opazoval s svojimi svetlimi očmi.

»Odpusti mi«, je dejal ranjenec čez nekaj časa s slabotnim glasom, ko je videl, da se je kralj zbudil in ga je motril.

»Ne poznam te in ti nimam nič odpuščati«, je dejal kralj.

»Ti me ne poznaš, ampak jaz te poznam. Tvoj sovražnik sem, tisti, ki je prisegel, da se maščuje nad tabo, ker si dal umoriti mojega brata in si se polastil mojih posestev. Vedel sem, da si sem odšel k puščavniku, in tedaj sem sklenil, da te na povratku usmrtil. Toda minil je ves dan in ti še vedno nisi prišel. Tedaj sem zapustil svoje skrivališče, da izvoham, kje si, pri tem sem naletel na tvoje spremstvo. Spoznali so me in ranili.

Ure, zlato, srebro in kina-srebrnino kakor tudi naočnike in očala kupite po reklamnih cenah in tudi na obroke brez poviška cene najbolje in najceneje pri M. Ilger sin, urar in zlatar, Maribor, Gosposka ulica 15. Največja izbira, največja zaloga.

Ušel sem jim. Toda vsled močnega krvavljenja bi bil izgubljen, če bi mi ne bil ti obvezal ran. Hotel sem te usmr- titi, ti pa si mi rešil življenje. Zdaj hočem, če ostanem pri življenju in ti nimaš nič proti temu, služiti tebi kot najzvestejši suženj, in moji sinovi naj store enako. Odpusti mi.

Kralj se je zelo veselil, da se mu je tako lahko posrečilo napraviti iz so- vražnika prijatelja; ni mu le odpustil, ampak je tudi obljubil, da mu vrne njegova posestva. Tudi mu bo poslal svoje sluga in svojega zdravnika.

Ko se je potem ločil od ranjenca, je kralj stopil na prag in njegove oči so iskale puščavnika. Pred svojim slo- vesom ga je hotel še zadnjič prositi, naj mu odgovori na vprašanja. Pu- ščavnik je bil zunaj pri svojih gredah, kjer je po kolenih se plazec sadil se- mena v zemljo.

Kralj se mu je bližal in dejal: »Zadnjič te prosim modri mož, od- govori mi na moja vprašanja.«

»Ampak saj si že dobil odgovor«, je dejal puščavnik, dočim je, čepeč na svojih suhih nogah, od spodaj navzgor gledal h kralju, ki je stal pred njim.

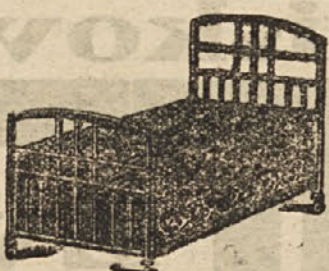
»Kako sem dobil odgovor?« je vpra- šal kralj.

»Torej poslušaj!« je dejal puščav- nik. »Če bi včeraj ne imel sočutja z mano slabim možem, če bi ne bil na- mesto mene prekopaval teh gred, am- pak bi se bil sam vrnil, tedaj bi te bil ta mož, tebi sovražni mož napadel, in ti bi moral bridko obžalovati, da ni- si ostal pri meni. Torej je bil zate rav- no pravi čas, da si prekopaval grede, in jaz sem bil zate najvažnejši človek, in najvažnejši posel zate je bil ta, da si meni storil dobro. In pozneje ko je oni priletel, je bil ravno pravi čas, da si mu stregel, kajti če bi ne bil obvezal njegove rane, tedaj bi bil umrl, ne da bi se bil s tabo sprijaznil. Torej je bil najvažnejši človek in kar si mu storil, je bilo najvažnejše opravilo. Zaponni si torej, da je le en sam važen čas, ki morajo paziti nanj: sedanjost, in si- cer je najvažnejši zagradel, ker le trenotno razpolagamo s samimi seboj: najvažnejši človek pa je tisti, ki nas z njim ravno tisti čas privede usoda skupaj, ker nikdar ne moremo vedeti, ali bomo imeili kdaj še s kakim drugim človekom opraviti: in najvažnejše opravilo je — dobro storiti temu člo- veku, ker je človek samo za ta namen poslan v življenje.

Razno.

d Poročila sta se minuli mesec v Mariboru g. Štefan Hohnjec, mesar iz Celja z gospodično Marico Petrovič iz Pragerskega. Priči sta bila ženinov brat g. Viktor Hohnjec, mesar v Celju in g. Ivan Svetel, mesar in gostilničar v Gaberju pri Celju. Novo poročence- ma želimo obilo sreče.

d Cene za seno v Mariboru. V sre- do je bilo pripeljanih na mariborski trg samo sedem voz sena, ki se je pla- čevalo po kakovosti od 80 do 140 Din za 100 kg.

Garniture

za dve po- stelji in mizo
Din 290, 420,
560, klot
odeje 185,
220, 280, kar-
ne garniture
Din 55, 74,
125, madras
zastori gar-
nitura Din
90, 110, 130,

150. Obrisači frotir Din 30, 40, 53. Otoman
odeje 350, 450, 1000, preproge tekači Din 23, 37,
48, linoleum sobne preproge 285, 450, 540, plat-
no za rjuhe Din 28, 33, 37, cvili za žimnice
Din 37, 46, 60, češko perje higijenično čisto Din
40, 60, 85, žima Din 35, 56, 70. Dobavijo se tudi
gotove pernice in zglavniki. Prevzame se ure-
ditve hotelov in zavodov. Blago samo v solidni
kakovosti iz najboljših svetovnih tovarn.

Zahtevajte takoj cenik z več 1000 slikami od
veletrgovine

R. Stermecki, Celje.

Naročila brez Din 500 poštnine prosto.

MAGGI jeva zabela

je dobra prijateljica kuharice.
Priskoči ji v pomoč v potrebi
in zadregi.

Najfinejšega okusa!

Najizdatnejša!

Najcenejša pri uporabi!

Praške šunke

prvovrstne nudi na debelo in drobno

ANTON TAVČAR

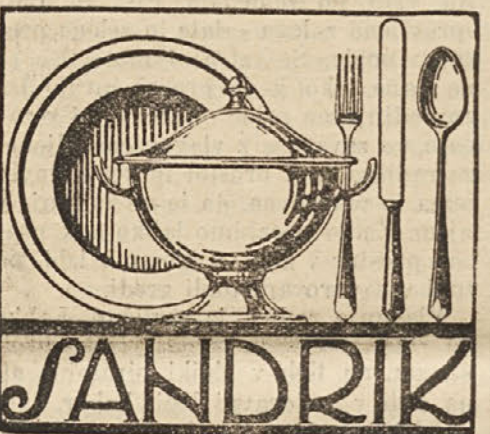
tovarna za mesne izdelke, klobase
in prekajeno meso

Maribor

Prodajalna: Jurčičeva ul. 3
TELEFON 281

ter vse vrste prekajenega mesa in
klobase po izredno nizkih cenah.
Priporoča posebno hotelirjem in restav-
racijam sveži kare mladih prašičev.

Skrajno znižane cene!

ALPAKA

VODILNA

SREBRO

ZNAMKA

Dobi se v vseh trgovinah, ki se
pečajo s prodajo tega predmeta.

POMIZJE IN NAMIZNI PRIBOR

zaloga in razpošiljalnica za Jugoslavijo
SREČKO PODGORNİK, MARIBOR, Maistrova 3

Sobno in črkoslikanje

izvršuje fino, hitro in poceni
tudi izven mesta Maribora

FRANC AMBROŽIČ

Maribor, Grajska ul. 2.

Modna trgovina

Anton Paš

Maribor, Slovenska ul. 4.

Potrebščine za krojače in šivilje, čipke,
vezenina, gumbi, modni našivi, svileni
trakovi, svila za šivanje, D. M. C. preo-
meti za vezenje, šifon ter vsa druga
drobnarija.

Nogavice, rokavice, srajce, kravate,
jopice, vso damsko, moško in otroško
perilo, volnene veste itd.

Strgo solidne cene!

Čudovito je lepa

letošnja bogata izbira

jesenskega in zimskega
blaga za moške obleke

pri tvrdki

I. Ornik

Maribor, Koroška cesta šte. 9

Posebno se odlikujejo bajni deseni
moškega blaga za

sportne obleke

ki morajo res vsakega presenetiti!

Ne odlašajte, da ne bo prepozno!

Pole za obračunavanje uslužben-
skega davka se dobe v Zvezni
tiskarni, Celje, Strossmayerjeva 1.

ODPRL sem v Tattenbachovi ulici št. 14 hitro popraviljalnico vseh vrst čevljev

kakor tudi galoš, gumijastih podplatov in snežnih
čevlje pod imenom

„BRZOPODPLATA“

Čakanje samo 30 minut.

CENE: moški usnjeni podplati in pete 32 do 38 Din,
ženski usnjeni podplati in pete 28 do 35 Din.

Prepričajte se!

Priporoča se „BRZOPODPLATA“.

Skladišče

Meinel & Kerold

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik,
Maribor, št. 39 A.

Najcenejša in največja specialna tvrdka glasbenih instrumentov v državi.
Dobavlja samo priznane prvovrstne izdelke!

Vijoline od Din 95 — dalje, ročne harmonike od Din 85 — dalje
gitare » » 207 — » klavirske citre » » 192 — »

mandoline » » 136 — » gramofoni » » 345 — »

Zahtevajte naš veliki katalog, katerega Vam pošljemo brezplačno!

JAKOB PERHAVEC, Maribor, Gosposka 19

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov.

Kis za vlaganje

Na drobno!

kumarc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. po zmernih cenah.

Na debelo!

SODE

vseh vrst, za pivo, vino in žganje,

KADI

v vseh velikostih dobavlja sodarstvo

Peter Tomažič, Maribor
Cvetlična ul. 35.

Tam se sprejemajo tudi vsa popravila.

Transportno društvo

BALKAN

Maribor, Aleksandrova c. 35

Telefon 375.

Selitve z navadnimi in pohištvenimi vozovi. — Prevoz vsakovrstnega blaga po najnižjih cenah.

Skladišča

v Mariboru, Meljska cesta štev. 29.

MESARSKÉ JOPIČE

pravi dunajski kroj, kupite ceneje kot iz inozemstva pri

Jakob Lah, Maribor
 samo Glavni trg 2.

Prevzem gostilne!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem prevzel v Hotinjivasi št. 65, žel. postaja Slivnica, znano

gostilno Šušterič.

Točil bom izvrstna domača, pristna dalmatinska vina ter imel vedno sveže pivo v zalogi. Z mrzlimi in toplimi jedili bo vedno dobro preskrbljeno.

Lepa izletniška točka.

Za obilen obisk se priporoča

K. Princič, gostilničar.

KREDITNA ZADRUGA reg. pom. blag. v Mariboru

Palača „Pokojninskega zavoda“

izplača po osmih mesecih vsakemu članu, ki se poroči in plačuje ta čas članarino in prispevke za poročence, doto v znesku

Din 20.000.

Prispevki neznatni.

Zahtevajte prospekte.

Premog,

Drva,

Koks

trboveljski, leški velenjski v vsaki množini in vseh vrst

bukova in žagana

za kurjavo in kolobarje prodaja najceneje

Branko Mejovšek

MARIBOR, Tattenbachova ulica 13.

Šampanjec

znamke

Bouvier

Bouvier Demi sec (bela glavica),
 Bouvier sec (zlata glavica),
 Bouvier Cuvée Réservee (rdeča glavica).

Kletarstvo: Gornja Radgona.

Zastopstvo za Slovenijo:

Kernc in Favai, Ljubljana.

Cenik
gratis
in franko.

Originalna

VINA

v steklenicah
tvrdke

Veleposestvo vinogradov

CLOTAR BOUVIER

Gornja Radgona

Vrste letnik: 1921 Ljutomerski rizling,
 » 1923 Tigermilch,
 » 1923 Ljutomerski rizling,
 » 1924 Murski biser
 in mnogo drugih.

Pletenine

Jope

telovniki
 pulverji
 mantelni
 kostumi
 krila

večerna ogrinjala
otroške garniture i. t. d.

iz čiste volne in po najnižjih cenah priporoča pletilna

M. Vezjak, Maribor
 Vetrinjska ul. 17.

Vsa naročila, tudi če se material dostavi, se izvršijo hitro in najceneje.

Na debelo! Na drobno!

ŽELEZNINA

IVAN KORAJICA MARIBOR

Cenjenim hotelirjem, kavarnarjem, restavratorem in gostilničarjem se priporoča posredovalnica za službe

ELIZA LORBER

Maribor, Vetrinjska ulica št. 5.

Pivovarna

Josip Tscheligi

Maribor, telefon 335.

Bock in marčno pivo.

Originalno pristno novo dalmatinsko vino

belo

Opolo

črno

po zelo nizkih cenah se dobi pri tvrdki

Bonačić & Baković, veletrgovina dalmatinskega vina, **Split.**

Skladišče v Mariboru, Slomškov trg 6.

Zastopstvo »Konservirane ribe sardina d. d.«, Split.

Skladišče: Maribor, Lekarniška ulica 7.

CENIK in VZORCI na razpolago.

FR. PERC

MARIBOR, Gosposka ul. 94

največja zaloga vseh godbenih instrumentov in potrebnih priborov, strun, gramofonov, plošč, igel itd. Prodaja na obroke. Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Vsa instalacijska in kleparska dela, kopalnice, umivalnike, stranišča, naprave za segrevanje vode iz štedilnika ali s posebnimi aparati, centralne kurjave vseh sistemov in za vse svrhe, zlasti pa etažno segrevanje uradov, trgovin, kinogledališč in drugih dvoran izdeluje in dobavlja v prvovrstni izpeljavi po umerjenih cenah

Maks Ussar, Maribor, Gregorčičeva ul. 17

Pojasnila in načrti vedno na razpolago.

Telefon 259.

Kralj. dvorni

dobavitelj

PETAR J. MIOVIĆ

prvo jugoslov. specialno podjetje za kmetijstvo
Maribor, Kopitarjeva 6

priporoča vse kmetijske in vinarske stroje in potrebščine. Zaloga originalnih Claritovih filtrov, originalnih Heinrichovih sesaljk in Holderjevih škropilnic itd. po tovarniških cenah. Gumij. eevi izven kartela. Najmodernejša dovoljena sredstva za negovanje vin in sredstva za zdravljenje pokvarjenih vin.

„ZEISS“

PUNKTAL STERLO samo ne zadostuje!

Temeljni pogoj dobrih očal in zboljšanje vida je pravilno sedlo. To uvidite takoj, če si nabavite

Petelnova očala z ZEISS-punktal steklom.

Ta najnatančnejša umerjena očala so najpopol. opora. Specialna delavnica za očesno optiko pod vodstvom diplomiranega optika E. PETELN, absolutno strokovne visoke zole za optiko v Jeni.

J. PETELN, MARIBOR, Gosposka 5

Oglašujte v „Gostilničarskem listu“!

Delniška pivovarna »Union«

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak
in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu, „Herkules“,
„Porter“ in „Bock“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom.

Z odličnim spoštovanjem Delniška pivovarna »Union«, Ljubljana, Laško in Maribor.

Praške šunke

prvovrstne
nudi na debelo in drobno

tovarna Jos. Benko
Murska Sobota

ter vse vrste prekajenega mesa in klobase po izredno nizkih cenah. Priporoča posebno hotelirjem in restavracijam sveži kare mladih prašičev. Zahtevajte cenike! Garantirano la. blago! Skrajno znižane cene!

Martin Kolšek

čevlarski mojster
Celje, Samostanska št. 6

Izdelujem vsakovrstne moške, damske in otroške čevlje, mestne, podeželske, sportske itd. po najnižjih cenah. — Delo 5 zajamčeno. 7

Pohištvo, posteljnina, preproge, linolej, pohištvene predmete

za gostilničarje in zasebnike ima po zelo nizkih cenah

Karl Preis
Maribor, Gosposka 20.

Ilustrirane cenike brezplačno.

URE

ZLATO SREBRO

Ant. Lečnik
Celje, Glavni trg št. 4

KUPUJE STARO ZLATO SREBRO

Eksportna hiša LUNA

lastnik

Albin Pristernik
Maribor, Aleksandrova c. 19

Najcenejša trgovina za gostilničarske potrebščine, kakor žlice, vilice, noži, namizni prtli, servijete in razno drugo blago za osebno potrebo kakor nogavice, srajce itd. po brezkonkurenčnih cenah. Na drobno! Na debelo!

P. N. OBČINSTVO, POZOR!

TOPLO VODO za umivanje, kopanje, pomivanje, pranje, segrevanje sob itd., segreva enostavno hitro in poceni
PATENT JEKLENA REŠETKA

vsebuje veliko kurilno ploskev, ki se montira namesto navadne rešetke v vsak normalen štedilnik. Ne ovira pri kurjavi, ne pri kuhanju ter segreva vodo takoj že pri najmanjšem ognju ter je topla voda takoj na razpolago, nadkriljuje vse dosedanje zastarele toplovodne naprave. Štedljiv pri premogu in času, ker odpade vsak postransko kurjenje za segrevanje vode v kopalni peči, kotlu itd. Naprava je neobhodno potrebna za kopališča, zdravilišča, bolnice, hotele ter stanovanjske hiše. Vse dosedanje naprave delujejo izborna, kar je razvidno iz mnogo pohvalnih in priporočilnih pisem, ki so na razpolago. Poslužite se enakih naprav, ki jih dobavi in montira solidno strokovnjaško in poceni

tvrdka BELAK & INKRET
INSTALACIJSKO PODJETJE ZA ELEKTRIKO, VODOVOD IN CENTRALNE KURJAVE **CELJE** PREŠERNOVA ULICA 3

POJASNILA IN PRORAČUNI BREZPLAČNO

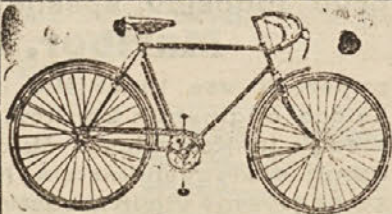
Prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica

Ivan Taček ml.
Celje, Gosposka ul. 21

Plisiranje in likalnica za škrobljeno perilo

Veletrgovina z vinom

Pugel & Rossmann
Maribor, Trg svobode 3.
Bogata zaloga belega in rdečega vina v sodih in steklenicah. Cenik in vzorci vedno na razpolago.

Le strokovnjak
more nuditi ono, kar je najboljšega in najtrpežnejšega za kolesarstvo. V tem smislu se priporoča tvrdka **Justin Gustinčič**

meh. delavnica in trgovina ter zastopstvo za motorna kolesa znamke »Puch« in »F.N.«

Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnemu domu. Kolesa raznih znamk, za gospode, dame, fantke in deklice, iz najboljših tovarn, kakor „Waffenrad“, „Steyr“, „Orožno kolo“, „Peugeot“, „Puch“ i. t. d. V zalogi imam vedno bogato izbiro pnevmatik angleških, francoskih, italijanskih in nemških znamk, ter vse posamezne predmete, ki jih kolesar potrebuje in želi, po najnižjih cenah. Dalje velika zaloga šivalnih strojev znamke „Dürkopp“ s 15 letno garancijo ter vseh posameznih delov teh strojev in igle. Strojno olje itd. Izvršujem vsa popravila takoj, tako da kolesar na isto lahko počaka. Lastna poniklovalnica, peč za emajliranje z električnim tokom itd.

Vsi kletarski in vinogradniški gumijasti predmeti.
Cene nizke. Vse zajamčeno. Posrežba točna.

SKLADIŠČE „BERNDORF“ MARIBOR

Najboljša ljutomerska vina

proda po najnižji ceni
Anton Šlik, upravitelj v Gornji Radgoni.

Sode

vseh vrst, za pivo, vino in žganje,

kadi

v vseh velikostih dobavlja

sodarstvo Pichler
Maribor, Koroška cesta 26

„Anker“ kolesa,
2 letna garancija, najugodnejši obroki.

„Anker“ šivalni stroji,
15 letna garancija, 24 mesečni obroki.

Franc Lepoša
Maribor
Glavni trg 1

Oglašujte!